

STATSMINISTERIET
CHRISTIANSBORG
Prins Jørgens Gård 11, 1218 København K
Telefon 33 92 33 00 - Telefax 33 11 16 65

Dato: 1. oktober 2012
J.nr.: 149-0003

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg

Statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1173 (REU – alm. del) stillet af Retsudvalget efter ønske fra Pernille Skipper (EL)

Spørgsmål nr. 1173:

”Vil statsministeren oplyse, om hun var bekendt med, at ministerkandidater ikke skal sikkerhedsgodkendes, da hun 29. september 2011 udtalte følgende til TV 2: ”Jeg har talt med Henrik Sass Larsen i morges, hvor han fortalte mig, at han ikke længere står til rådighed som minister i en kommende regering, netop på den her baggrund at han ikke kan blive sikkerhedsgodkendt” (her gengivet fra Informations artikel ”Thorning viderebragte selv forkert påstand”, 25. september 2012: <http://www.information.dk/311942>?”

Svar:

Som jeg gav udtryk for under et åbent samråd i Retsudvalget mandag den 24. september 2012, er det min vurdering, at der er behov for få ryddet de misforståelser af vejen, som efterhånden har fået hobet sig op med hensyn til proceduren og fremgangsmåden i forbindelse med Politiets Efterretningstjenestes registermæssige undersøgelse af ministeremner (sikkerhedstjekket).

Jeg vil derfor gerne endnu engang – for at få ryddet eksisterende misforståelser af vejen og for at undgå, at nye misforståelser opstår – oplyse om den generelle procedure, som anvendes ved sikkerhedstjek af ministerremner (og som også blev fulgt, da den siddende regering blev dannet).

Som jeg ligeledes gav udtryk for under samrådet, ønsker jeg ikke at udtale mig om konkrete sikkerhedstjek af ministerremner.

Jeg kan således oplyse, at det følger af grundlovens § 14, at det er statsministeren, som til Hendes Majestæt Dronningen indstiller, hvem der skal udnævnes til minister.

Således er statsministerens kompetence til at udnævne ministre – i forbindelse med en regeringsdannelse eller hvis der skal ske ændringer i en siddende regering – fastlagt i grundloven (et såkaldt grundlovsprærogativ).

Heraf følger også, at det er den kommende statsminister, der leder hele den proces, der fører til dannelsen af en ny regering. Det er således hverken Politiets Efterretningstjeneste eller embedsmænd, der beslutter, hvem der skal eller ikke skal være minister, idet denne kompetence ligger hos den til enhver tid siddende (kommende) statsminister.

Grundlovens § 14 indebærer samtidig også, at der ikke gennemføres en sikkerhedsgodkendelse af ministerremner. Det er således ikke en betingelse for at blive udnævnt til minister, at den pågældende person er blevet sikkerhedsgodkendt.

De nævnte grundlovmæssige rammer var jeg og embedsmændene naturligvis bekendt med i forbindelse med dannelsen af min regering, og hverken jeg eller embedsmændene har således på noget tidspunkt været i tvivl om, at ministerremner ikke skal sikkerhedsgodkendes.

Herudover kan jeg oplyse, at der i forbindelse med en regeringsdannelse – eller hvis der skal ske ændringer i en siddende regering – gælder en fast procedure i forhold til ministerremner. Den går ud på, at Statsministeriet tager kontakt til Politiets Efterretningstjeneste, som således efter fast praksis anmodes om at foretage en såkaldt registermæssig undersøgelse af personer, der er i betragtning som ministre. Den registermæssige undersøgelse foretages, så eventuelle eksisterende optegnelser, som Politiets Efterretningstjeneste har adgang til eller er i besiddelse af, kan indgå i statsministerens endelige politiske beslutning om, hvem der skal eller ikke skal udnævnes til minister.

Når Politiets Efterretningstjeneste har tilendebragt den registermæssige undersøgelse, underretter Politiets Efterretningstjeneste Statsministeriet om eventuelle oplysninger, som må anses for at være relevante for statsministerens politiske beslutning om, hvem der skal udnævnes til minister.

Det er herefter alene op til statsministeren at beslutte, hvilken betydning eventuelle oplysninger skal tillægges, herunder om der – på statsministerens foranledning – skal afholdes et møde eller lignende.

Med venlig hilsen

Helle Thorning-Schmidt